

2009. március 26., csütörtök

A transzatlanti kapcsolatok állása az amerikai választásokat követően

P6_TA(2009)0193

Az Európai Parlament 2009. március 26-i állásfoglalása transzatlanti kapcsolatokról az amerikai választásokat követően (2008/2199(INI))

(2010/C 117 E/32)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a transzatlanti kapcsolatokról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen az EU és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok transzatlanti partnerségi megállapodás ⁽¹⁾ keretén belüli javításáról, valamint az EU és az Egyesült Államok közötti transzatlanti gazdasági kapcsolatokról szóló 2006. június 1-jei két állásfoglalására ⁽²⁾, a transzatlanti kapcsolatokról szóló 2007. április 25-i ⁽³⁾, valamint az EU–USA csúcstalálkozóról szóló legutóbbi, 2008. június 5-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az EU és az Egyesült Államok kapcsolatairól szóló, 1990-ben kiadott transzatlanti nyilatkozatra és az 1995-ös új transzatlanti menetrendre (NTA),
 - tekintettel a 2008. június 10-én, Brdóban megrendezett EU–USA csúcstalálkozó eredményére,
 - tekintettel az EU Általános Ügyek Tanácsának 2009. január 8-i nem hivatalos ülésén a transzatlanti együttműködés cseh elnökség alatti elsőbbségi területeivel (gazdasági és pénzügyi együttműködés, energiabiztonság, az éghajlatváltozással foglalkozó ENSZ-konferenciák előkészítése, valamint a Közel-Kelettel, Afganisztánnal és Iránnal folytatott párbeszéd fokozása) kapcsolatban elfogadott következtetésekre,
 - tekintettel a transzatlanti jogalkotók 2008 májusában, Ljubljanában tartott 64. párbeszédének, valamint a transzatlanti jogalkotók (TLD) 2008 decemberében, Miami-ban tartott 65. TLD párbeszédének közös nyilatkozataira,
 - tekintettel a 2008. december 11–12-i Európai Tanács következtetéseire,
 - tekintettel az Észak-atlanti Tanács 2008. április 3-i, Bukarestben tartott csúcstalálkozója eredményeképpen kiadott nyilatkozatra,
 - tekintettel az EU-nak többek között a Közel-Kelettel, Afganisztánnal, Iránnal és Irakkal kapcsolatos megközelítéséről, valamint az ENSZ-ről és a millenniumi fejlesztési célokról és az energiabiztonságról szóló parlamenti állásfoglalásokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság véleményére (A6-0114/2009),
- A. mivel az új amerikai elnök beiktatásával új korszak kezdődik az Egyesült Államok történetében, ami nagy várakozással tölti el az egész világot, és ami valószínűleg új lökést fog adni a transzatlanti partnerségnek,
- B. mivel az Európai Unió egyre fontosabb szereplővé válik a világban, és amint a Lisszaboni Szerződés és az abban foglalt külpolitikai eszközök hatályba lépnek, az EU komolyabb és következetesebb szerepet fog tudni betölteni a nemzetközi szinten,

⁽¹⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 226. o.

⁽²⁾ HL C 298., E, 2006.12.8., 235. o.

⁽³⁾ HL C 74. E, 2008.3.20., 670. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0256.

2009. március 26., csütörtök

- C. mivel felmérések szerint a legtöbb európai támogatja, hogy az EU markánsabb szerepet töltsön be a világban; mivel az európaiak és az amerikaiak többsége úgy érzi, hogy az EU-nak és az USA-nak partnerként kell fellépniük a nemzetközi fenyegetésekkel szemben,
- D. mivel sok európai a nemzetközi ügyek terén együttműködő hozzáállást, valamint az EU–USA közötti, a kölcsönös tiszteleten és a partnerek korlátainak és prioritásainak kölcsönös megértésén alapuló kapcsolatok megerősítését várja el az új amerikai kormányzattól,
- E. mivel a transzatlanti partnerség továbbra is az Unió külpolitikájának sarokköve kell, hogy legyen,
- F. mivel a transzatlanti partnerség olyan közös alapértékeken nyugszik, mint a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és a multilateralizmus, valamint olyan közös célokon, mint a nyitott és integrált gazdaságok és a fenntartható fejlődés; mivel ez az alap az elmúlt években tapasztalt néhány nézeteltérés ellenére továbbra is szilárd,
- G. mivel az EU és az USA kulcsfontosságú szerepet tölt be a világpolitikában és a világgazdaságban, és közös felelősségük a béke, az emberi jogok és a stabilitás tiszteletben tartásának előmozdítása, valamint az olyan különböző globális veszélyekkel és kihívásokkal szembeni küzdelem terén, mint az egyre mélyülő pénzügyi válság, a szegénység felszámolása, egyéb millenniumi fejlesztési célok teljesítése, az éghajlatváltozás, az energiabiztonság, a terrorizmus és az atomfegyverek elterjedése,
- H. mivel egy mindinkább globális, összetett és változó világban mindkét partner – mind az EU, mind pedig az USA – érdeke az, hogy a nemzetközi környezetet a nemzetközi jogszabályokra, a többoldalú intézményekre, különösen az ENSZ rendszerére alapozva együttesen formálják, valamint az, hogy a közös fenyegetésekkel és kihívásokkal együttesen szálljanak szembe, illetve hogy felkérjenek más partnereket is az ezen erőfeszítésekben való együttműködésre,
- I. mivel szükség van új szereplők bevonására a világrendért viselt felelősség körébe, hiszen, ahogyan azt 2008 júliusában az akkor még csak elnökjelölt Barack Obama mondta Berlinben: „bármilyen hatalmas is legyen, semelyik nemzet sem” tud egyedül megküzdeni a globális kihívásokkal,
- J. tekintettel a partnerek közötti kapcsolat fontosságára és a nemzetközi rendért viselt felelősségükre, valamint tekintettel a mindkettejüket és a világot érintő változásokra, szükséges, hogy az EU–USA partnerségük szilárd és korszerű alapokon, például egy új partnerségi megállapodáson nyugodjék,
- K. mivel a transzatlanti partnerség és a NATO elengedhetetlenek a kollektív biztonság szempontjából,
- L. mivel a Transzatlanti Gazdasági Tanács (TEC) munkáját egy valódi, integrált transzatlanti piac célját szem előtt tartva kell folytatni; mivel a jelenlegi válságban közös vezetésre van szükség a nemzetközi gazdasági intézmények tényleges reformjának megvalósításához,
- M. mivel a világ bruttó hazai össztermékének (GDP) több mint felét az EU és az USA bruttó hazai összterméke teszi ki; mivel e két partner között áll fenn a világ legnagyobb kétoldalú kereskedelmi és befektetési partnersége, és a Bizottság szerint az EU-ban és az Egyesült Államokban mintegy 14 millió munkahely függ a transzatlanti kereskedelmi és beruházási kapcsolatokról,

Kétoldalú intézményi kérdések

1. gratulál Barack Obamának az Amerikai Egyesült Államok elnökévé való megválasztásához; emlékeztet a transzatlanti partnerséggel kapcsolatban a 2008 júliusában Berlinben mondott beszédében tett határozott kötelezettségvállalására, amely beszédben kijelentette, hogy „Európa Amerika legjobb partnere”, és hozzátette, hogy eljött az összefogás ideje a XXI. század kihívásaival való szembenézéshez; ismételten meghívja Obama elnököt, hogy első hivatalos európai útja alkalmával mondjon beszédet az Európai Parlament plenáris ülésén;

2009. március 26., csütörtök

2. felhívja a Tanácsot, az EU tagállamait és a Bizottságot, hogy fokozzák az új amerikai kormányzattal kapcsolatos uniós politika összehangolását és következetességét;
3. meg van győződve arról, hogy az EU és az USA közötti kapcsolat a legfontosabb stratégiai partnerség az EU számára; úgy véli, hogy az EU és az USA összehangolt fellépése a globális kihívásoknak a nemzetközi jog tiszteletben tartása és a multilateralizmus megerősítése melletti kezelése alapvető jelentőséggel bírhat a nemzetközi közösség számára; sürgeti a Tanács cseh elnökségét és a Bizottságot, hogy az új amerikai kormánnyal együtt dolgozza ki a rövid és hosszú távú célokra vonatkozó közös napirendet mind a kétoldalú, mind a globális és regionális kérdések és konfliktusok tekintetében;
4. szívélyesen üdvözlí a 2009. április 5-én, Prágában tartandó, közelgő csúcstalálkozót Obama elnök és az EU 27 tagállamának állam- és kormányfői között, és reméli, hogy a találkozó erőteljes ösztönzést jelent majd a transzatlanti kapcsolatok megerősítése és a közös napirend kialakítása érdekében;
5. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi lendületet a transzatlanti kapcsolatok keretének javítására és megújítására is fel kell használni; ragaszkodik ahhoz, hogy a partnerséghez szilárdabb és korszerűbb alapot biztosító új transzatlanti partnerségi megállapodás váltsa fel a hatályos 1995-ös új transzatlanti menetrendet;
6. célszerűnek látja, hogy az új megállapodásról szóló tárgyalás a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően kezdődjön meg, annak érdekében, hogy 2012 előtt befejeződhessen;
7. meggyőződése, hogy a TEC-nek – mint a gazdasági integráció és a szabályozási együttműködés erősítéséért felelős szervnek – be kell kerülnie az új megállapodásba; üdvözlí, hogy az érdekelték széles köre, köztük az üzleti élet képviselői látják el tanáccsal a TEC-et, és kéri, hogy az Atlanti-óceán mindkét partján hasonló szerepet szánjanak a szakszervezeti mozgalmak képviselőinek;
8. javasolja, hogy a partnerség stratégiai irányvonalának és lendületének biztosítása érdekében évente két alkalommal EU–USA csúcstalálkozókra kerüljön sor, és hogy azok továbbra is kellőképpen felügyeljék a korábban meghatározott célok végrehajtását;
9. azon a véleményen van, hogy az új megállapodásnak létre kell hoznia a kül- és biztonságpolitika terén egy, a rendszeres és magas szintű konzultációért és koordinációért felelős szervet; javasolja, hogy e testület elnöke uniós részről a főképvisező/a Bizottság alelnöke, amerikai részről pedig a külügyminiszter legyen, valamint azt, hogy e testület az informális kapcsolatok sérelme nélkül legalább háromhavonta ülésezzen; javasolja, hogy e mechanizmus a Transzatlanti Politikai Tanács (TPC) elnevezést kapja;
10. megerősíti, hogy az új megállapodásnak a jelenlegi TLD párbeszédét transzatlanti közgyűléssé kell fejlesztenie, amely a parlamenti párbeszédnek, a célok meghatározásának, a megállapodás végrehajtása közös ellenőrzésének, valamint az Európai Parlament és az USA kongresszusa által a közös érdekű kérdésekben végzett munka összehangolásának – többek között a két fél bizottságai és előadói szoros együttműködésének – fórumaként szolgál; úgy véli, hogy ennek a közgyűlésnek évente kétszer kellene plenáris ülést tartania, és azonos számú taggal kell rendelkeznie mind az Európai Parlament, mind az USA kongresszusának két háza részéről; azon a véleményen van, hogy a közgyűlés munkacsoportokat hozhatna létre a plenáris ülések előkészítésére; ismételten hangsúlyozza, hogy létre kell hozni e közgyűlésen belül egy kölcsönös jogalkotási korai előrejelző rendszert; úgy véli, hogy egy irányítóbizottságnak kellene felelnie az Európai Parlament és az USA kongresszusának jogalkotási bizottságai és előadói közötti együttműködés erősítéséért azokon a területeken, amelyek lényegesesek a transzatlanti piac további integrációja és különösen a TEC munkája szempontjából;
11. úgy véli, hogy a TEC-nek és a TPC-nek folyamatosan tájékoztatnia kellene a transzatlanti közgyűlést az általuk végzett tevékenységekről, illetve a közgyűlésnek jogosultnak kellene lennie arra, hogy meghallgatásokat tartson e tanácsok képviselőivel, valamint hogy javaslatokat tehessen mindkét tanácsnak, illetve az EU–USA csúcstalálkozókra; kéri, hogy a TEC-en belül a parlamenti képviselők szerepének megerősítése mellett a közgyűlés mindkét elnöke kapjon meghívást mindkét tanács üléseinek, valamint az EU–USA csúcstalálkozókra a nyitóüléseire;

2009. március 26., csütörtök

12. felkéri az USA kongresszusát, hogy – az Európai Parlamenttel szoros együttműködésben – vegye fontolóra annak lehetőségét, hogy Brüsszelben létrehozzák az USA kongresszusának összekötő hivatalát;
13. felkéri a Parlament főtitkárát, hogy nagyon sürgősen folytassa az egy tisztviselő összekötő tisztviselőként Washingtonba való kiküldéséről szóló, 2006. december 11-i elnökségi határozat végrehajtását;
14. hangsúlyozza egy közös személyzeti csereprogram előnyeit, és felkéri a Parlament főtitkárát, hogy az USA képviselőházának és szenátusának tisztviselőivel együtt vizsgálja meg egy személyzeti csereprogramról szóló közös memorandum lehetőségét, hasonlóan ahhoz, ami a Parlament és az ENSZ titkársága között jött létre;
15. hangsúlyozza, hogy a transzatlanti partnerséget a felek civil társadalmainak erős támogatása és szorosabb együttműködése kell, hogy kísérje; ragaszkodik ahhoz, hogy bővíteni kell a mindkét fél diákjai, egyetemi oktatói és a civil társadalom egyéb szereplői részvételével zajló csereprogramokat annak biztosítása érdekében, hogy a jelen és a jövő nemzedékei kölcsönösen megértsék egymást és továbbra is elkötelezettek maradjanak a partnerség iránt; úgy véli, hogy e kezdeményezés számára az EU 2010-es költségvetéséből, valamint a megfelelő amerikai intézmények költségvetéséből háttértámogatást kell nyújtani hatékony fejlődésének biztosítása érdekében;
16. melegen üdvözli az amerikai székhelyű szervezetek növekvő brüsszeli jelenlétét és különösen azoknak az Európai Unió, annak intézményei és egy megerősített EU–USA partnerség irányában tett kötelezettségvállalásait; hangsúlyozza, hogy az európai szervezeteknek hasonló kötelezettségvállalásokat kell tenniük Washington DC-ben való működésükkel kapcsolatban annak érdekében, hogy növeljék az EU, illetve a transzatlanti és globális kérdésekkel kapcsolatos európai távlati célok láthatóságát az amerikai politikai közösségen belül; tudatában van annak, hogy az európai intézmények gyakran képtelenek az amerikai kollégáikkal összehangolni a rendelkezésre álló forrásokat; ezért azt javasolja, hogy bocsássanak rendelkezésre pénzeszközöket és biztosítsanak elsőbbséget az európai szervezetek által szervezett olyan projektek számára, amelyek célja az európai kérdések és távlati célok iránti tudatosság és megértés fokozása az Egyesült Államokban;
17. felhívja az EU-t és az USA-t, hogy erősítsék kulturális együttműködésüket, és továbbra is támogassák és mozdítsák elő a kulturális csereprogramokból származó kölcsönös előnyöket;
18. hangsúlyozza az űrprogram tekintetében folytatott – különösen az ESA (Európai Űrügynökség) és a NASA közötti – szorosabb együttműködés fontosságát;

Globális kihívások

19. sürgeti mindkét felet a hatékony multilateralizmusban való részvételre, amelybe az új szereplőket a világrend, a nemzetközi jogszabályok betartása és a közös problémák iránti együttes felelősség szellemében vonják be; ragaszkodik ahhoz, hogy a globális struktúrán belül az EU és az USA fokozza az ENSZ reformprogramjának – többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsa és más multilaterális fórumok reformjának – teljesítése érdekében tett erőfeszítéseit;
20. felhívja mindkét felet az emberi jogok tiszteletben tartásának mint politikájuk egyik fő elemének előmozdítására a világban; hangsúlyozza, hogy szükség van az intenzív koordinációra a megelőző és a válságdiplomáciában, illetve a járványokra és a humanitárius szükséghelyzetekre összehangolt és hatékony módon való reagálás során; felszólítja az új amerikai kormányt, hogy ratifikálja a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumát, illetve csatlakozzon ahhoz; megismétli a halálbüntetés eltörlésére vonatkozó felhívását;
21. felhívja mindkét partnert, hogy jelentősen járuljon hozzá a millenniumi fejlesztési célok megvalósításához, különösképp Afrikában, mivel e célok nem kerülhetnek veszélybe a gazdasági válság miatt, valamint hogy ezen a téren vizsgálják meg az összehangolt fellépés lehetőségeit; felszólítja mindkét felet, hogy teljesítsék azon kötelezettségvállalásukat, miszerint GDP-jük 0,7 %-át a fejlesztési együttműködésekre fordítják;
22. felhívja mindkét felet, hogy közösen vállaljanak vezető szerepet a 2008. november 15-i washingtoni konferencián elindított, a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság megoldására és a nemzetközi pénzügyi rendszer, a Világbank és az IMF reformjára irányuló többoldalú erőfeszítések terén, bevonva a feltörekvő hatalmakat, valamint ellenállva a protekcionizmusnak és előmozdítva a WTO dohai fordulójának sikeres lezárását;

2009. március 26., csütörtök

23. üdvözlí az új amerikai elnöknek az éghajlatváltozás elleni küzdelem iránti határozott elkötelezettségét; sürgeti az EU-t és az USA-t, hogy a 2009-ben Kopenhágában tartandó konferencián vállaljanak vezető szerepet, és kössenek a 2012 utáni időszakra vonatkozó ambiciózus megállapodást, amely az üvegházhatást okozó gáz kibocsátó valamennyi nagyobb országot bevonja, és közép- és hosszú távú kötelező érvényű célokra kötelezi őket;

24. az EU és az USA közötti szorosabb együttműködésre hív fel az energiapolitika területén; sürgeti, hogy az energiatermelő országokhoz való hozzáállás hatékony összehangolása, valamint az ellátás, az energiaforrások és a szállítás diverzifikáltságának megerősítése élvezzen prioritást; szorosabb tudományos és technológiai együttműködést javasol az energiapolitika és az energiahatékonyság területén;

25. felhívja a figyelmet a Nemzeti Hírszerzési Tanács (NIC) „Globális tendenciák 2025: átalakult világ” című jelentésére, és tekintve az uniós intézményeken belüli, politikai témákkal kapcsolatos hosszú távú stratégiai gondolkodás iránti igényt, sürgeti a cseh (2009. januártól júniusig) és a svéd (2009. júliustól decemberig) elnökséget, hogy törekedjenek a hosszú távú tendenciáknak az EU szempontjából történő beazonosítása érdekében a NIC által alkalmazott elemzési rendszerhez hasonló rendszer létrehozására, szorosan együttműködve az Európai Unió Biztonságpolitikai Intézetével; meggyőződése, hogy ez a lépés hosszú távon megkönnyíti a transzatlanti partnerség előtt álló főbb stratégiai kérdésekről folytatott párbeszédet;

Regionális kérdések

26. hangsúlyozza, hogy létfontosságú a közel-keleti konfliktus békés és igazságos rendezése, és üdvözlí, hogy ez lesz az egyik legsürgetőbb prioritása az új amerikai kormánynak; kéri az amerikai kormányt, hogy szorosan működjön együtt az EU-val és vegyen részt a Kvartettben; üdvözlí, hogy George Mitchell volt szenátor személyében ilyen hamar kinevezték az USA közel-keleti különmegbízottját; hangsúlyozza, hogy mindkét partnernek törekednie kell az útiter és az annapolisi konferencia eredményein alapuló tárgyalások intenzívebbé tételére, amelyeknek egy két államot magában foglaló megoldás a célja; mindkét partnert sürgeti, hogy a Gázai övezetben a jelenlegi törekény tűzszünet megszilárdításának elősegítése érdekében szorosan működjön együtt, bevonva a regionális szereplőket és hozzájárulva egyidejűleg az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1860. sz. (S/RES/1860(2009)) 2009. január 8-i határozatában megállapított célok eléréséhez, amilyen például a gázai lakosság számára azonnali humanitárius segély nyújtása, a tiltott fegyver- és lőszer-kereskedelem megakadályozásának biztosítása és a gázai blokád feloldása; felhívja a transzatlanti partnereket, hogy támogassák a Palesztinán belüli kibékülés megteremtésére irányuló erőfeszítéseket, és rámutat a palesztinok életkörülményei javításának fontosságára mind Ciszjordániában, mind a Gázai övezetben, beleértve a Gázai övezet helyreállítását is;

27. sürgeti az EU-t és az USA-t, hogy – a régióban betöltött gazdasági és „puha” hatalmukra támaszkodva – működjön együtt azon stratégiák megújításában, amelyek a Közel-Keleten az emberi jogok tiszteletben tartásának és a demokráciának a megerősítésére irányuló erőfeszítések fokozását célozzák;

28. hangsúlyozza, hogy a transzatlanti közösség értékei, biztonsága és hitelessége forog kockán Afganisztánban; sürgeti az EU-t, az USA-t, a NATO-t és az ENSZ-t, hogy a szomszédos államokkal szorosan együttműködve valamennyi régió biztonságának növelése, az afgán kormányzati és helyi intézmények megszilárdítása, illetve a nemzetépítés és jólét elősegítése érdekében terjesszenek elő egy új, közös stratégiai koncepciót, amely átfogóan integrálja a nemzetközi kötelezettségvállalás összetevőit; úgy véli, hogy a végső célnak a biztonság és stabilitás iránti felelősség afgán hatóságok számára történő fokozatos átadásának kell lennie; emlékeztet az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1833 (S/RES/1833(2008)) számú 2008. szeptember 22-i határozatára, amely valamennyi afgán felet és csoportosulást arra ösztönzi, hogy konstruktívan vegyenek részt a politikai párbeszédben és tartózkodjanak az erőszaktól;

29. felhívja az EU-t és az USA-t, hogy Pakisztánnal kapcsolatban dolgozzanak ki közös stratégiát, amelynek célja a demokratikus intézmények, a jogállamiság, valamint az ország terrorizmus elleni küzdőképességének megszilárdítása, miközben szorgalmazza, hogy Pakisztán vegye ki a részét a régió stabilitása – többek között az afgán határ biztonsága és a pakisztáni határ menti tartományok és törzsi területek teljes kormányzati ellenőrzése – iránti felelősség vállalásából; üdvözlí Richard Holbrooke pakisztáni-afganisztáni különmegbízottként való kinevezését;

2009. március 26., csütörtök

30. hangsúlyozza, hogy az iráni atomprogram veszélyezteti az atomsorompó-rendszert, valamint a régió és a világ stabilitását; üdvözli Obama elnök bejelentését, amely szerint fontolóra kell venni a közvetlen kapcsolatfelvételt Iránnal és támogatja mindkét fél közös célját, melynek értelmében olyan tárgyalásos megoldást kell találni Iránnal, amely a párbeszéd és a szankciók kettős stratégiájának eredményeképp jön létre, együttműködve a Biztonsági Tanács és a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség más tagjaival; úgy véli, hogy a partnerek Iránnal kapcsolatos bármely kezdeményezését a bizalom és átláthatóság szellemében szorosan egyeztetniük kell; felhívja a transzatlanti partnereket, hogy mielőbb határozzanak meg egy közös koncepciót Iránnal kapcsolatban, anélkül, hogy megvárják, amíg a kérdéssel sürgősen foglalkozni kell;

31. üdvözli az USA és Irak közötti megállapodást az amerikai haderők iraki jelenlétére vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy az EU továbbra is hajlandó segíteni Irak újjáépítését, főként a jogállamiság, az emberi jogok tiszteletben tartása és az állami intézmények megerősítése, valamint Irak gazdasági fejlődéséhez és a világgazdaságba való újbóli integrálódásához nyújtott támogatás terén; felhívja a partnereket, hogy összehangolt erőfeszítések révén továbbra is működjenek együtt az iraki kormánnyal és az ENSZ-szel a stabilitás javítása, a nemzeti megbékélés és az Irak egységéhez és függetlenségéhez való hozzájárulás érdekében;

32. sürgeti mindkét partnert, hogy Oroszországgal kapcsolatos politikájukat szorosabban hangolják össze; tudatában annak, hogy Oroszország olyan fontos szomszédos ország, amely az EU-val kölcsönös függőségi viszonyban áll, és amely fontos szerepet tölt be mind regionális, mind globális szinten, hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Oroszországgal konstruktív együttműködés alakuljon ki a mindkét felet érintő kihívások, veszélyek és lehetőségek tekintetében, beleértve a biztonsági kérdéseket, a leszerelést és a fegyverek terjedésének megakadályozását, tiszteletben tartva a demokratikus alapelveket, az emberi jogi normákat és a nemzetközi jogot; hangsúlyozza ezzel kapcsolatban a transzatlanti partnerek és Oroszország közötti kölcsönös bizalom erősítésének, valamint a NATO–Oroszország Tanácson belüli együttműködés fokozásának szükségességét; felhívja mindkét transzatlanti partnert, hogy szorosan hangolják össze az európai biztonsági struktúra bármilyen reformjával kapcsolatos megközelítésüket, illetve ragaszkodjanak az EBESZ elveihez és tartsák fenn a NATO összhangját; úgy véli, hogy az Oroszországgal és más EU-n kívüli EBESZ-tagországokkal folytatott párbeszéd során foglalkozni kell e struktúra változásaival, amely struktúra magában foglal olyan nemzetközi megállapodásokat is, mint például az európai hagyományos fegyveres erőkről szóló szerződés;

33. üdvözli az USA alelnöke, Joe Biden által a Münchenben tartott európai biztonsági konferencián tett legutóbbi nyilatkozatokat, melyek szerint az USA folytatni fogja a konzultációkat NATO-szövetségeseivel és Oroszországgal az USA rakétavédelmi rendszerével kapcsolatban, illetve az új kormány meg fogja vizsgálni a rendszer költségeit és hatékonyságát; tudomásul veszi Oroszország arra vonatkozó jelzéseit, hogy felfüggesztené a rövid hatótávolságú Iskander-rakéták kalinyingrádi állomásoztatására irányuló terveket;

34. felhívja az EU-t és az USA-t, hogy dolgozzanak ki közös stratégiát az európai szomszédsági politika által érintett hat kelet-európai ország (Moldova, Ukrajna, Grúzia, Örményország, Azerbajdzsán és Fehéroroszország) tekintetében annak érdekében, hogy valódi és tartós eredményeket érjenek el az új keleti partnerség és a fekete-tengeri szinergia megvalósításában;

35. sürgeti mindkét partnert, hogy a demokrácia megszilárdításának, az emberi jogok tiszteletben tartásának, a felelősségteljes kormányzás, a szegénység elleni küzdelem, a társadalmi kohézió, a piacgazdaság, a jogállamiság – többek között a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni harc – megerősítésének, a regionális integráció támogatásának, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos együttműködésnek az előmozdítására irányuló erőfeszítéseik összehangolásával részesítsék kiemelt figyelemben Latin-Amerikát és különösen annak regionális szervezeteit;

36. javasolja továbbá a többi nagyobb geopolitikai szereplővel – például Kínával, Indiával és Japánnal –, és az Afrika szubszaharai térségében tapasztalható válságokkal és problémákkal kapcsolatos közös megközelítés előmozdítását;

Védelmi, fegyverzetellenőrzési és biztonsági kérdések

37. hangsúlyozza a NATO mint a transzatlanti biztonság sarokkövének fontosságát; üdvözli az Európai Tanács 2008 decemberében hozott határozatát, mely szerint erősíteni kell az EU és a NATO közötti stratégiai partnerséget, valamint felhívja mindkét felet, hogy gyorsítsák fel a két szervezet közötti együttműködés javítása érdekében egy EU–NATO magas szintű csoport létrehozását; javasolja, hogy folytassanak eszmecserét az euroatlanti biztonsági stratégia értékeiről, amellyel meghatározhatók lennének a közös biztonsági kérdések és érdekek;

2009. március 26., csütörtök

38. hangsúlyozza az európai biztonsági és védelmi politika növekvő fontosságát, valamint Európa polgári védelmi és katonai képességeinek további fejlesztése iránti igényt; üdvözlí, hogy a NATO 2008 áprilisában Bukarestben tartott csúcstalálkozóján elismerték a fokozott európai védelmi képességnek a transzatlanti biztonság megerősítésében játszott értékes szerepét;

39. felhívja az EU-t és az USA-t, hogy fogadjanak el közös stratégiát valamennyi nemzetközi fórumon, főként az ENSZ-ben, a tömegpusztító és a hagyományos fegyverek leszerelésével kapcsolatban; sürgeti az új amerikai kormányzatot, hogy a fegyverzetellenőrzés és leszerelés terén állítsa helyre kapcsolatait Orosz-országgal a két ország kétoldalú megállapodásainak kiterjesztésével; hangsúlyozza, hogy az atomsorompó-szerződés felülvizsgálatával foglalkozó 2010-es konferenciáig a folyamat biztosítása érdekében szorosabb együttműködésre van szükség, és üdvözlí az új amerikai elnöknek az átfogó atomcsend szerződés ratifikálása iránti elkötelezettségét;

40. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megerősítsék a transzatlanti együttműködést a terrorizmus elleni harc területén a nemzetközi jog és az emberi jogok teljes mértékű tiszteletben tartásával, valamint azt, hogy támogatni kell az ENSZ-nek e fenyegetés elleni harcban betöltött szerepét; rámutat a szoros együttműködés fontosságára azokban az esetekben, amikor túsok élete forog kockán;

41. üdvözlí Barack Obama elnöknek a guantánamói fogolytábor bezárására vonatkozó döntését, valamint a törvényes kihallgatásokkal és a CIA-börtönökkel kapcsolatos egyéb végrehajtási utasításokat, és szorgalmazza, hogy az amerikai kormány zárja be az összes olyan fogolytábor az Egyesült Államokon kívül, amelyek nem felelnek meg a nemzetközi jognak, és határozottan vessen véget a rendkívüli kiadatás gyakorlatának; felhívja a tagállamokat, hogy amennyiben az USA kormánya arra kéri őket, működjenek együtt eseti alapon abban, hogy megoldást találjanak néhány Guantánamóban fogva tartott embernek az EU-ban való befogadására, tiszteletben tartva a lojális együttműködés köteleességét, amely szerint konzultálnak egymással az EU egészének közbiztonságára gyakorolt lehetséges hatások tekintetében;

42. hangsúlyozza az EU és az USA közötti kölcsönös kiadatásról és jogsegélynyújtásról szóló megállapodások gyors hatálybalépését, és sürgeti, hogy azok a tagállamok, amelyek még nem ratifikálták e megállapodásokat, minél előbb tegyék ezt meg; hangsúlyozza, hogy ezen megállapodások hatékony végrehajtásához az emberi jogi kötelezettségek, a védelemhez és a méltányos tárgyaláshoz való jog, a nemzeti és a nemzetközi jog valamennyi fél általi teljes mértékű tiszteletben tartásán alapuló, magas fokú kölcsönös bizalomra van szükség;

43. hangsúlyozza, hogy az adat- és információmegosztás értékes eszköznek bizonyul a terrorizmus és a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben, ám hangsúlyozza, hogy mindennek megfelelő jogi keretben kell történnie, amely biztosítja a polgári szabadságjogok – többek között a magánélethez való jog – védelmét, valamint azt, hogy a 2008-as EU–USA csúcstalálkozón kötött megállapodások szerint ennek kötelező erejű, nemzetközi egyezményen kell alapulnia;

44. üdvözlí, hogy a vízummentességi program a közelmúltban újabb hét uniós tagállamra lett kiterjesztve; sürgeti azonban az USA-t, hogy törölje el a vízumkötelezettséget a többi öt tagállam esetében is, és hogy valamennyi uniós polgár részesüljön egyenlő bánásmódban a teljes viszonyosság alapján; kéri a Bizottságot, hogy az új amerikai kormánnyal ezt prioritásként kezelje;

45. úgy véli, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése transzatlanti övezetének fokozatos kiépítése érdekében szükség van a bel- és igazságügy területén az EU és az USA közötti szoros együttműködésre is;

Gazdasági és kereskedelmi kérdések

46. sürgeti a partnereket, hogy használják ki a TEC teljes potenciálját a gazdasági integráció előtt álló akadályok leküzdése és egy egységes transzatlanti piac 2015-ig történő kialakítása érdekében; kéri a Bizottságot, hogy az Európai Parlament által a 2007-es költségvetése keretében engedélyezett és finanszírozott tanulmány alapján dolgozzon ki részletes menetrendet a meglévő akadályok felszámolására az említett határidő teljesítésével;

47. hangsúlyozza a TEC-nek a két partner közötti makrogazdasági együttműködés keretként való alkalmazásának jelentőségét, illetve ösztönzi az illetékes pénzügyeseket, hogy erősítsék meg együttműködésüket;

2009. március 26., csütörtök

48. üdvözli a transzatlanti gazdasági integráció előmozdítása terén az elmúlt hónapokban elért eredményeket; úgy véli különösen, hogy a befektetések, a számviteli szabályok, a szabályozási kérdések, az import-termékek biztonsága és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megerősítése területén a fokozott együttműködés már jelentős előrelépést eredményezett, ezért azt folytatni kell;

49. úgy véli ugyanakkor, hogy a transzatlanti gazdasági együttműködést elszámoltathatóbbá, átláthatóbbá és kiszámíthatóbbá kell tenni; a főbb érdekelteknek a lehető legkorábban meg kell állapodniuk az ülések időpontjairól, a napirendekről, az ütemtervekről és az elért haladásról szóló jelentésekről, majd azokat egy honlapon közzé kell tenni;

50. úgy véli, hogy nemzetközi fórumokon az Egyesült Államok és az Európai Unió nagy lehetőségekkel rendelkezik közös álláspontok és kezdeményezések kialakítására, figyelemmel a számos közös kereskedelmi érdekre, például a nyersanyagokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférésre, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítésére és a szabadalmak globális harmonizációjára; emlékeztet arra, hogy e lehetőségek jobb kihasználása mindkét fél érdekében áll;

51. aggódott az Egyesült Államok kereskedelmet akadályozó ösztönzőcsomagra irányuló új törvényjavaslata miatt, amelyet azonban módosítottak annak érdekében, hogy megfeleljen a WTO-szabályoknak, és hangsúlyozza annak rendkívüli fontosságát, hogy a jelenlegi válságra közös válasz születessen, ne pedig az EU és az USA elszigetelődéshez vezető intézkedéseket fogadjanak el;

52. támogatja a pénzügyi piacok fokozatos integrációját a jelenlegi szabályozási keretek kölcsönös elismerésén és bizonyos fokú közelítésén, valamint lehetőség szerint eseti mentességek megállapításán keresztül; emlékeztet arra, hogy a sikeres integráció alapelvei a piacokhoz való szabad hozzáférés, a nemzetközi szabványoknak megfelelő szabályozás, e szabályozás egységes alkalmazása, valamint a piaci érdekeltekkel folyó állandó párbeszéd; felhívja az EU és az USA hatóságait, hogy tartózkodjanak a belső beruházások korlátozásától, valamint előzetes egyeztetés és megállapodás nélküli, területen kívüli hatályú jogszabályok meghozatalától;

53. támogatja a befektetéseket és a transzatlanti pénzügyi szolgáltatások nyújtását hátráltató korlátok eltörlését, és helyesli az EU és az USA piaci integrációjának javítását annak érdekében, hogy jobban tudjanak versenyezni a feltörekvő piacokkal, feltéve, hogy létrejön egy olyan kielégítő prudenciális szabályozási keret, amely megakadályozza, hogy az Atlanti-óceán egyik felén kialakult válság áttérjedjen az óceán túlsó partjára;

54. rámutat arra, hogy a pénzügyi szolgáltatások piacának a szabályozási keret és felügyeleti normák párhuzamos felülvizsgálata nélküli integrációja csökkentené a hatóságok eredményes ellenőrzési lehetőségeit; ezért támogatja olyan szabályozás elfogadását, amely garantálja a versenyt, biztosítja a termékek, a pénzügyi intézetek és piacok fokozott átláthatóságát és hatékony felügyeletét, valamint közös kockázatkezelési modelleket alakít ki, a 2008. novemberi G20-csúcstalálkozó megállapodásaival összhangban;

55. elismeri, hogy az USA felügyeleti szervei előrelépést értek el a Basel II megállapodások végrehajtása terén a nagy bankok vonatkozásában, ugyanakkor kifogásolja, hogy az eltérések továbbra is orvoslásra várnak, mivel további terheket rónak az európai bankok Egyesült Államokban működő leányvállalataira gyengítve azok versenyképességét, továbbá megjegyzi, hogy még mindig maradtak sürgősen tisztázandó kérdések (a pénzügyi holdingok és a kis bankok tekintetében); ezért bátorítja az Egyesült Államok kongresszusát, hogy vegye fontolóra egy egységesebb felügyeleti rendszer kialakítását a bank- és biztosítási ágazatban az EU és az USA közötti koordináció megkönnyítése érdekében;

56. felszólít a felügyeleti szervek szorosabb együttműködésére a határokon átnyúló pénzügyi intézetek tevékenységének felügyelete, valamint a nem együttműködő és nem átlátható igazságszolgáltatással rendelkező területeken székhellyel rendelkező intézmények tevékenységének megakadályozása érdekében, továbbá felszólít az adóparadicsomok felszámolására;

2009. március 26., csütörtök

57. sürgeti az EU és az USA hatóságait, hogy szabályozzák a hitelminősítő intézeteket közösen vallott alapelvek és módszerek alapján a hitelminősítések iránti bizalom helyreállítása és szilárd alapokra helyezése érdekében; rámutat ugyanakkor, hogy az EU-nak saját szabályozási keret kiépítésére van szüksége, mivel az USA Értékpapír- és Tőzsdebizottsága szabványainak az európai piacon működő egyesült államokbeli ügynökségekre történő területen kívüli alkalmazása nem lenne elfogadható;

58. osztja a Bizottság véleményét a tekintetben, hogy a hitelnyújtó intézeteket kötelezni kellene a kibocsátott hitel egy részének visszatartására annak érdekében, hogy részt vállaljanak az átruházott kockázatból; felszólít e kérdésnek a transzatlanti párbeszéd során történő megvitatására az egyenlő feltételek nemzetközi szinten történő megőrzése, valamint a világ pénzügyi piacain a rendszerben rejlő kockázatok csökkentése érdekében; úgy véli, hogy magatartási kódexet kellene elfogadni az állami befektetési alapok számára;

59. felhívja az új kongresszust, hogy módosítsa az amerikai szabályozást, amely az USA-ba érkező összes konténer átvilágítását írja elő, valamint sürgeti a kongresszust, hogy szorosan működjön együtt az EU-val a tényleges kockázaton alapuló többlépcsős megközelítés alkalmazásának biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy a biztonságos kereskedelem különösen fontos az egyre integráltabb világ gazdaságban; úgy véli azonban, hogy ez az erélytelen intézkedés új, potenciális kereskedelmi akadályt képez, amely jelentős költségeket ró a gazdasági szereplőkre, és semmilyen haszonnal sem jár az ellátási lánc biztonságát illetően;

60. reméli, hogy a TEC aktívan részt tud venni a konténerek 100 %-ának átvilágításával kapcsolatos brüsszeli és washingtoni szemináriumok megszervezésében az EU és az USA jogalkotói közötti jobb megértés előmozdítása és e probléma korai és kölcsönösen elfogadható megoldásának elősegítése érdekében;

61. javasolja, hogy a TEC következő ülésén vitassák meg, hogy célszerű-e több technikai kérdést a TEC hatáskörébe vonni, illetve hogy az EU és az USA között szélesebb körű együttműködésre van-e szükség a kibocsátáskorlátozási és -kereskedelmi rendszer működőképességének eléréséhez; javasolja, hogy az energia-intenzív iparágakra vonatkozó, meglévő közös nemzetközi referenciaértékeket fejlesszék tovább vagy illesszék bele a TEC folyamatába;

*

* *

62. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Amerikai Egyesült Államok elnökének és kongresszusának.

A biztonság és az alapvető szabadságjogok interneten történő megerősítése

P6_TA(2009)0194

Az Európai Parlament 2009. március 26-i ajánlása a Tanácshoz, a biztonság és az alapvető szabadságjogok interneten történő megerősítéséről (2008/2160(INI))

(2010/C 117 E/33)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Stavros Lambridinis által a PSE képviselőcsoportja nevében a Tanácshoz intézett ajánlásra irányuló javaslatra a biztonság és az alapvető szabadságjogok interneten történő megerősítéséről (B6-0302/2008),

— tekintettel a Polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezményre, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (EJEE) és az Európai Unió Alapjogi Chartájára, és különösen annak a személyes adatok védelmére, a véleménynyilvánítás szabadságára, a magánélet és a családi élet tiszteletben tartására, valamint a szabadsághoz és biztonsághoz való jogra vonatkozó rendelkezéseire,